

succulenta

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDS-BELGISCHE VERENIGING
VAN LIEFHEBBERS VAN CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN

Echinofossolocactus species LAU 1398

Foto A.B. Lau

ISSN 0039 - 4467

**60ste JAARGANG
No.8
AUGUSTUS 1981**

Enkele nieuwe ontdekkingen van grootbloemige Echinofossulocactussoorten (slot)

ALFRED B. LAU

Nu we het toch over de staat Tamaulipas hebben, behoort hier nog een andere nieuwe vondst vermeld te worden. Nummer L 1938 vertoont, naast de grote bloem, een zeer smalle middenstreep in de overigens zuiver witte bloemen. Het plantelichaam kent een donkerbruine opperhuid, heeft talrijke, dicht op elkaar staande ribben met een doornenpatroon als van *E. pentacanthus*. De bloembuis is ook kort, zodat de verwantschap met die genoemde soort zeer nauw zou kunnen zijn. Deze soort groeit tezamen met *Pelecyphora pseudopectinatus* en met een nog niet beschreven Coryphantha, welke niet veel scheidt met *Cor. villarensis*.

Bij El Salto, Monte Escobedo, Zacatecas, heb ik al jaren lang van de schitterende bloemen mogen genieten van een soort, die voor mij steeds weer als een raadsel voorkwam en dat mogelijk de heer Helfmann uit Dresden zou kunnen oplossen. De heer Meyran te Mexico-Stad heeft weliswaar daarover zich nog geen mening gevormd. Volgens Hoffmann gaat het mogelijk om een verdwenen Echinofossulocactus. Hij voegt nog het volgende eraan toe:

"Bij deze planten is de vierde middendoorn niet constant aanwezig. Uw plant heeft slechts enige areolen met 4 middendoorns, terwijl de foto-opname met de lichtere bloem, voor zover te zien, meestal een vierde middendoorn bezit. Ik neig ertoe deze plant voor *E. heterocanthus* te houden. De gele bloemkleur, in zoverre men deze opgave in de literatuur aantreft berust op een foutieve opgave van Schumann, die deze soort in zijn sleutel als *E. wippermannii* aanhaalt en ervoor de gele bloemkleur vermeldt. In de tekst vermeldt Schumann *E. heterocanthus* als synoniem voor *E. tetraxiphus* en schrijft aldaar dat de bloem onbekend is. Een preciese bloembeschrijving voor deze Echinofossulocactus is mij in de literatuur niet bekend." Tot zover Helfmann. Het is te wensen dat er meningen m.b.t. dit artikel naar de redactie gezonden worden, opdat men deze nieuwe vondsten nader kan onderzoeken en zo tot een bevredigende oplossing te kunnen komen.

De laatste hier te behandelen soort is afkomstig uit het gebied tussen Fresnillo en Valparaiso in de staat Zacatecas. De middenstrepen van de middelgrote bloemen zijn bruin. Ik citeer wederom de heer Helfmann hoewel Meyran in dit opzicht een afwijkende mening heeft: "Ik ben overigens van mening dat het hier om *Echinofossulocactus grandicernis* gaat. De plant komt geheel overeen met de beschrijving van Föster en Föster-Rümpel. Beide beschrijvingen zijn evenwel zonder opgave van bloemgegevens en van de vindplaats. Ook Schumann schijnt deze soort nog gekend te hebben en geeft een bloembeschrijving die met de foto overeenkomt. Maar zij spreken van een lichtgroene lichaamskleur, terwijl deze echter blauwgroen is. Ook Meyran kent deze plant niet, want hij rekent deze tot *E. dichroacanthus*." Aldus Helfmann. Het verzamelnummer is: L 1092.

In mijn verzameling staan een dertigtal verschillende types Echinofossulocactus, waarvan de soort nog lang niet tot oplossing is gebracht. Maar deze planten kennen wel nauwkeurige vindplaats- en verspreidingsgebiedgegevens.

Het zou zeer nuttig zijn voor allen die in dit geslacht geïnteresseerd zijn, zich met de hierboven besproken types bezig te houden en tenslotte tot het beschrijven ervan over te gaan. Ook wanneer de mogelijkheid bestaat dat alle planten variëteiten of standplaatsvormen van een reeds bekend taxon blijken te zijn.

Apto. 98, Cordoba, Veracruz, Mexico
Vertaling: Th. Neutelings / J. Defesche

Een vetplantje voor het raam (2)

Aloe ciliaris Haw.

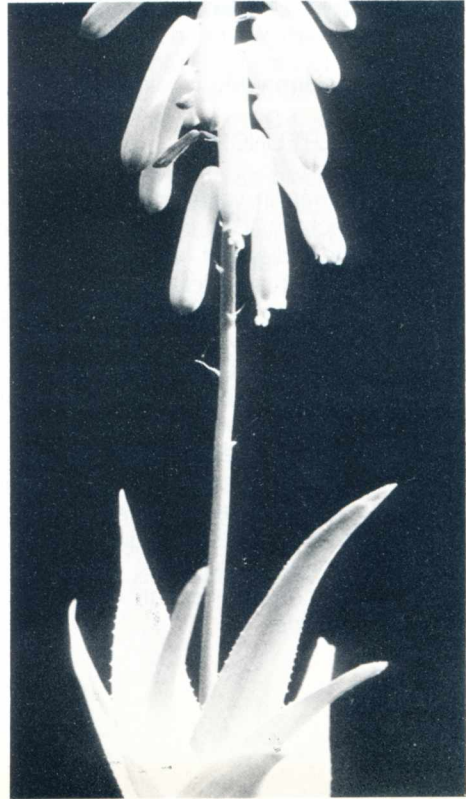
W. STERK

De gewimperde Aloë is in dit geslacht iets bijzonders. De wimpertjes zitten aan de onderkant van de bladvoeten, dus bij de stengel.

Het bijzondere van deze soort zit meer in de groeiwijze. Het is min of meer een klimplant die in regenrijke gebieden in Oost-Kaapland als tussen- of onderbegroeiing in lichte bossen en tussen struikgewas te vinden is.

In Zuid-Frankrijk aan de Riviëra is het plantje hier en daar verwilderd en groeit dan tegen rotsen en tussen planten langs de weg omhoog. We zijn zo gewend dat Aloë's nu eenmaal vetplanten zijn, dat het niet opvalt dat dit plantje nog maar nauwelijks verdikte bladeren heeft. Als we de plantjes erg droog houden hangen ze slap, groeien niet en zijn erg gevoelig voor dopluis en wolluis. Ze kunnen goed schaduw verdragen en zijn geschikt als kamerplant. In de natuur worden ze wel vijf meter hoog, maar daar hoeven we hier niet bang voor te zijn. Zelfs in Zuid-Europa zien we zelden exem-

Aloe ciliaris
Foto van de
schrijver

plaren die meer dan ruim een meter hoog worden. We kunnen ze goed stekken en als ze wat slierterig worden, passen we dit toe.

Goede voedzame grond met wat leem of klei is het beste. De lucht mag gerust vochtiger zijn dan bij de meeste succulenten. Het groeigebied ligt niet ver van dat waar de stamouders van onze tuingeraniums (*Pelargonium*) en *Clivia*'s vandaan komen.

's Zomers kunnen ze dan ook buiten staan, maar 's winters koel en niet helemaal droog.

Als de plantjes doorgroeien, verdrogen de blaadjes onderaan zodat ze een kaal stammetje krijgen.

Het zijn heel makkelijk te kweken plantjes die we ongeveer als een tuingeranium kunnen behandelen.

Ze bloeien in de zomer met een tros hangende rode bloempjes, die dagenlang mooi blijven. Vooral als de bloemstengel zich gaat ontwikkelen moeten we flink water geven, omdat anders de knoppen verdrogen.

Er zijn enkele variëteiten van beschreven, die ik hier nog nooit gezien heb; ze schijnen in Portugal ontstaan of tussen andere planten ontdekt te zijn. De *Aloë*'s zijn in 1908 door Bergen in een aantal groepen ingedeeld. Deze soort komt in groep 21 de *Striatulae*. Hierin vinden we ook enkele soorten van Madagaskar. Daar deze soorten toch in veel opzichten afwijken van de andere kunnen ze beter anders worden ingedeeld, maar daar kom ik later nog wel eens op terug.

De bedoeling van deze stukjes is allereerst de aandacht te vestigen op mooie eenvoudig te kweken vetplantjes.

Wevestraat 89, 5708 AE Helmond

Wat denkt U van ... (15)

Frailea gracillima (Monv. ex. Lem.) Br. & R.

TH.M.W. NEUTELINGS

Frailea's komen in verzamelingen niet zo talrijk voor in vergelijking met andere cactusgeslachten. Dat is eigenlijk jammer, want het zijn kleine, interessante cactussoorten die niet veel ruimte innemen. Misschien zijn ze wel minder populair, omdat ze niet zo gemakkelijk tot bloei geraken. Want weliswaar maken ze vrij gemakkelijk bloemknoppen, maar het opengaan ervan blijft vaak een wensdroom. En toch zijn ze in staat vruchten voort te brengen, waaruit na rijping kiemkrachtig zaad voortkomt. Dit is een zogenaamd cleistogaam proces, hetgeen zoveel zeggen wil dat in de gesloten gebleven bloemknop bevruchting met eigen stuifmeel plaats vindt.

Laten we ons bepalen tot de soort *gracillima*, wat de "meest slanke" betekent. De zuilvormige gedaante van dit plantje wettigt dan ook deze naamgeving. Het is ruim 9 cm lang en kent een doorsnede van 2½ cm. Het heeft 19 rijen met kleine tuberkels, die ongeveer 2 mm hoog zijn. Tijdens de groei ziet de kop van de plant er glanzend frisgroen uit. Nadien wordt de groene kleur dof. De onderzijde van de oudere tuberkels wordt geleidelijkaan donker tot paarsrood toe.

Frailea gracillima

De zijkant van een zich 's-morgens opende bloem. Op deze plaat is goed te zien dat de tuberkels van onderen en aan de zijkanten gekante ribben heeft.

Uit de areool op de tuberkels ontspringen 2, soms 3 middendoorns, die van het plantelichaam af staan. Er is ook wel eens een areool te vinden met maar 1 middendoorn. De kleur ervan is zeer donkerbruin en de maximale lengte die ze bereiken is ongeveer 7 mm. De randdoorns, meestal 12 in aantal, zijn beige tot wit van tint, dun en staan min of meer straalvormig op het areool ingeplant. De lengte varieert van ca. 3 tot 5 mm. De jonge areolen bevatten aanvankelijk wat witte wol.

De meeste kans dat de bloemknoppen zich tot een normale bloem ontvouwen doet zich, althans volgens mijn ondervinding in de maand augustus voor. De bloemknop is goed beschermd door witte wol en bruine borstelharen. De bloem zelf, ongeveer 30 mm breed, is prachtig egaal geel van kleur. De onderzijde van de buitenste bloemdekbladen kent een roodbruine middenstreep. De vrij brede, wat stompe bloemdekbladen zijn aan de rand enigszins gerafeld. Behalve de witte stempel zijn de meeldraden op het eerste gezicht niet of bijna niet waarneembaar. Wat uiterlijk betreft lijkt de bloem weinig op die van de doorsnee cactusbloem. Helaas is de duur van de bloei niet zo lang, een à twee dagen.

De rijpe zaden zijn vrij groot en glanzend bruinzwart.

Het vaderland van deze *Frailea* is Paraguay. In cultuur is bepaald geen moeilijk plantje en het vraagt geen bijzondere aandacht. Het verlangt veel licht, maar moet evenwel enigszins beschermd staan tegen de rond de middaguren schijnende zon. Ook op de vensterbank voelt het zich beslist thuis.

De Crassula's van onze collecties 21

B.K. BOOM †

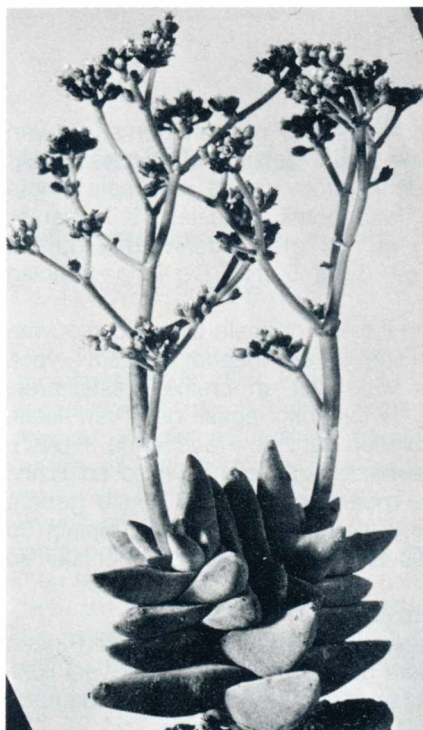
De determinatietabel 2

- 30 (6). bloeiwijze bestaande uit een aantal boven elkaar geplaatste, in de oksels van schutbladen staande bloembundels; rozetten na de bloei gewoonlijk afstervend, maar stengels nieuwe rozetten vormend bloeiwijze niet aldus; indien toch wel, dan schutbladen niet op gewone bladen gelijkend; rozetten na de bloei niet afstervend . 31
- 31 stengels rechtop of slap en liggend; bladen in rozetten, dichtopeen, zeer verschillend van vorm, maar steeds spits, kaal, wel vaak gewimperd, naar boven geleidelijk in de schutbladen overgaand; bloembundels talrijk, met witte bloemen zm,nj 33

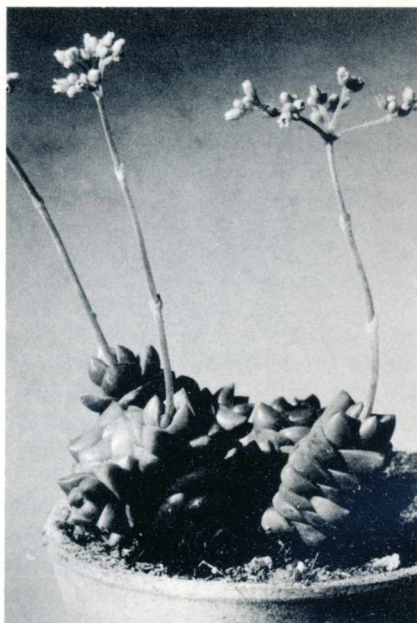
capitélla Thunb.

ssp. **nodulosa** (Schonl.) Toelk. (*C.n.* Schonl.), stengels opgaand; kroonbladen opstaand; Kp., Tr., ZWA., ing. 1902-E.

ssp. **thysiflora** (Thunb.) Toelk. (*C.t.* Thunb., *C. turrita* Thunb., *C. corymbulosa* Link & Otto, *C. triebnéri* Schonl.), stengels slap, liggend of overhangend; kroonbladen aan de top buitenwaarts gebogen; Kp., Ovs., Nt., ZWA., ing. cult. 1821-D. - In cultuur in vele vormen; enkele klonen zijn in de handel: cv. '**Eláta**' (*C. corymbulosa* Hort.), bladen lancetvormig, toegespitst; cv. '**Cordáta**' (*C. corymbulosa* var. *cordata* Schonl.), bladen eirond, de bovenste zwak hartvormig; dit is de meest voorkomende vorm.

Crassula deceptor
cv. '*Cornuta*'

Crassula elegans cv. '*Humilis*'

- bladen niet spits of toegespitst 32
- 32 bladen in tot 5 cm brede, zittende rozetten, bij droogte naar binnen gebogen, lichtgroen, rand met 3-5 mm lange, witte wimperharen, naar boven geleidelijk in de schutbladen overgaand; bloeistengels lang en vaak slap, vaak liggend met talrijke boven elkaar geplaatste bloembundels van witte bloemen - Kp., cult. 1823-E. vj,zm
barbata Thunb.
afwijkend: bladen vlak of achterwaarts gebogen, donkerder groen, rand kort gewimperd, naar boven plotseling in de schutbladen overgaand; bloeistengel rechtop met matig talrijke bloembundels - Kp., cult. 1789-E.
hemisphaérica Thunb.
- 33 (30). planten dicht bezet met vrij lange, achterwaarts gerichte haren 8
niet aldus 34
- 34 bladen in rozetten of aan korte stengels, onderaan de planten rozetachtig opgehoopt; indien de stengels wat langer zijn, dan de bladen toch dichtopeen 35
rozetten afwezig; bladen langs goed ontwikkelde stengels staand 54
- 35 bladrand kaal of met fijne papillen 36
bladrand met wimperharen of met parelachtige uitsteeksels 41
- 36 bladen dichtopeen, de internodiën niet zichtbaar, zeer verschillend van vorm en kleur, zittend, tot 15 x 10 mm, stomp, dik, kaal; bloeiwijze tot 6 cm lang gesteeld, met witte bloemen - Kp., ZWA., ing. 1910-E. zm
elegans Schönl. & Bakf.
cv. **'Húmilis'** (C.h. N.E.Br.), hiertoe behoren alle planten met kale, groene, meestal vierkante rozetten, in vorm gelijkend op die van C. **'deceptor'** - cv. **'Globósa'** (C.g. N.E.Br.), hiertoe alle planten met kale, grijsgroene, bijna kogelronde bladen, die aan de top vaak iets afgeplat zijn.
bladen behaard of met (soms zeer fijne) papillen bezet, vaak alleen maar grijs 37
- 37 struikje tot 20 cm hoog met zichtbare internodiën; bladen 2-3 cm lang, tenminste 1½ maal zo lang als breed, loodrecht afstaand en duidelijk kruiswijs overstaand, dicht met kleine (tot zeer kleine) papillen bezet, grijs; bloeiwijze tot 10 cm lang gesteeld, los-tuilverm, met roomkleurige bloemen - Kp., ZWA., ing. 1911-ZA. zm
grísea Schönl.
internodiën niet zichtbaar; bladen maximaal 1½ maal zo lang als breed 38
- 38 rozetten klein, zittend, met schijnbaar 2-rijig geplaatste bladen; dezen 5-15 mm diam., vrij dun, fijn getand, top afgerond, randen niet gewimperd, grijs dicht met papillen bezet en vooral de onderzijde met aangedrukte haren; bloeiwijze kort gesteeld - Kp., ing. ca 1920-ZA. zm
alstónii Marl.
rozetten niet aldus 39
- 39 rozetten zuilvermig tot 5 cm hoog, 10-15 mm breed; bladen dichtopeen, groenachtig grijs, fluweelachtig behaard; bloeiwijze tot 4 cm lang gesteeld, los tuilvermig, met kleine, roomkleurige bloemen - Kp., ing. 1928-ZA. zm
columélla Marl. & Schönl.
planten niet aldus behaard, wel dicht met papillen bezet en daardoor fraai grijs tot wit van kleur 40
- 40 (39,88,126). rozetten plat tot kort zuilvermig, vaak vierkant, tot 10 cm hoog en 2 cm breed, vaak vertakt, licht grijs; bladen dichtopeen, driehoekig, fijn papilleus, met dikkere, netvormig geplaatste bobbeltjes (loupe), achterzijde gekield, top op- of uitstaand, nooit aanliggend; bloeiwijze tot ca 3 cm lang gesteeld - Kp., ing. 1897-E. zm (C. **decép-**

trix Hort., *C. árta* Schonl., niet Hort)

decéptor Schonl. & Bak.f.

cv. '**Cornúta**' (*C. cornúta* Schonl. & Bak.f.), hiertoe alle planten, waarvan de bladtoppen schuin uitstaan; Kp., ing. ca 1899-ZA.

afwijkend: rozetten niet vierkant, vaak verlengd, maar zelden vertakt; bladen sterk gebogen, effen grijs dus zonder bobbeltjes, achterzijde stomp gekield, top spits en aanliggend - Kp., ZWA., ing. ca 1931-D. (*C. árta* Hort., niet Schonl. en algemeen onder deze naam in cultuur, *C. deltoídes* Hort., niet Thunb.)

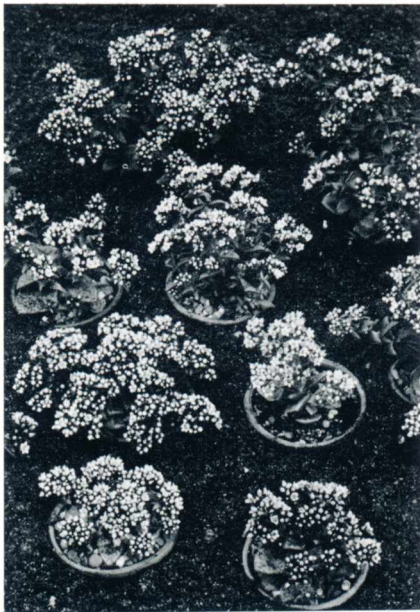
plegmatóides Friedr.

- 41 (35,91). bladen met parelachtige papillen (loupe) 42
bladen zonder of met zeer kleine papillen 43

- 42 zodevormende struik tot 30 cm hoog; bladen dichtopeen, 3-5 x 1 cm, vrij dik, langwerpig, grijsgroen, bovenzijde vlak met rode kuiltjes, onderkant bol; bloeiwijze kort gesteeld met roze bloemen - *C. cooperi* x *C. falcata*, orig. 1903-D. zm (*C. justus-corderóyi* Jac. & Poelln.)

cv. '**Justus Corderoy**' (Corderoy)

zodevormende planten tot 10 cm hoog sterk in de breedte uit-

Crassula cooperi cv. '*Picturata*' hybriden

Crassula cooperi cv. '*Picturata*' hybriden

groeiend; bladen dichtopeen, tot 3 x 2 cm, in iets spiraalvormig gedraaide reeksen, scheef staand, top afgerond, grijsgroen met parelachtige papillen bezet; bloemen in zittende tot kort gesteelde, tussen de bladen ontspringende, zeer dichte tuilen, mooi roze - *C. falcata* x *C. mesembryanthemopsis*, orig. ca 1954-VS wt,vj (*C. morganiána* Hort.)

cv. '**Morgan's Beauty**' (Morgan)

- 43 (41,65). overstaande bladscheden meestal trechtervormig ver- 44
groeid; bovenzijde van de bladen ergens met rode tekening 45
niet aldus

44 (95,136). stengels vrij stevig, opgaand, tot 20 cm hoog; bladen 20-40 x 4-8 mm, langwerpig-spatelvormig, bovenzijde lichtgroen met roodachtige punten en fijne grijze papillen, onderkant vaak geheel rood, rand sterk gewimperd; bloeiwijze tuilvormig, met rode bloemen; kelk gewimperd; vruchten niet als bij de volgende soort - *C. cooperi* x *C. setulosa*??, orig. ca 1878-B. - zm (*C. grácilis* Pynaert, *C. rubicúnda* Haage & Schmidt, niet E. Meyer, *C. schmidtii* Regel)

x desmettiána de Smet ex Rodigaz

cv. 'Alba' (*C. schmidtii* var. *alba* Boom), planten groen, zelden gemengd met rood; bloemen wit; orig. ca 1950-N.

stengels vrij slap, aanvankelijk met platte rozetten; bladen tot 3 x 1,5 cm vaak veel smaller, ovaal-lancetvormig, bovenzijde groen met rode tekening (incl. punten), onderkant vaak groen, rand fijn parelachtig gewimperd; bloeiwijze trosvormig, met witte of roze bloemen; kelk gewimperd; rijpe vruchten met kleppen, die loodrecht op de bloemsteeltjes staan - Kp., ing. 1874-E. zm (*C. bolúsii* Hook.f., *C. éxilis* ssp. *c.* (Reg.) Toelk.)

coopéri Regel

cv. 'Picturáta' (*C.p.* Boom, *C. éxilis* ssp. *coopéri* (Regel) Toelk.), bladen tot 30 x 15 mm, breed ovaal, groen met fraaie rode tekening; ing. ca 1950-N.

Voor hybriden zie onder *C. setulosa* (46).

45 bloeistengels bebladerd 46

bloeistengels naakt of hoogstens met kleine schutbladen 47

46 laag en dichte zoden vormend; bladen in rozetten, tot 10 x 3 mm, ovaal-lijnvormig, donkergroen, rand gewimperd, de wimperharen elkaar alleen aan de voet van de bladen rakend; overstaande bladvoeten kort (2 mm) vergroeid; bloemen in kort gesteelde, 2-3 cm brede tuilen, wit; kroonbladen aan de top afgerond; kelkbladen niet gewimperd; vruchtkleppen niet loodrecht op de bloemsteeltjes staand - Kp., Orv., Les. Nt., type in cultuur? (*C. cúrta* N.E.Br.)

setulósa Harv. var. **cúrta** (N.E.Br.) Schönl.

cv. 'Milford' (*C. milfordae* Byles), een vrij goed winterharde kloon, die regelmatige, zeer dichte rozetten vormt; ing. 1937-E. zm

afwijkend: bladen tot 35 x 10 mm, rand zodanig gewimperd, dat alle wimperharen elkaar raken; overstaande bladvoeten over een afstand van 6-8 mm trechtervormig vergroeid; bloemen meestal wit; kelkbladen gewimperd; vruchtkleppen loodrecht op de bloemsteeltjes staand

coopéri Regel (44b)

hybriden van *C. cooperi*, *C. desmettiana* en *C.* cv. 'Milford' zijn als een gevarieerd mengsel in de handel als de z.g. *C. picturata-hybriden*; een fraaie, laagblijvende, roodbloeiende kloon is in de handel als cv. 'Isabella', orig. 1956-N.

47 (45). bladen behaard of met glasachtige papillen 48

bladen kaal, wel vaak langs de rand gewimperd 51

48 lage, zodevormende plant in bloei tot 8 cm hoog; bladen 10-15 x 3-8 mm, in dichte rozetten, langwerpig-omgekeerd eirond, grijs, nooit roodachtig, wollig behaard; bloeiwijze hoofdjesachtig met witte bloemen - ZWA., ing. 1913-D. zm (*C. hofmeyeriána* Dinter)

ausénsis Hutch.

bladen met kogelvormige papillen of met korte, dikke, teruggekromde haren bezet, grijs, vaak met rood gemengd 49

49 (21,48). struikje tot 30 cm hoog; bladen rozetachtig opgehoopt, 2-4 x 1-2 cm, dik, langwerpig-omgekeerd eirond, soms scheef, stomp, grijs, soms roodachtig aangelopen of met rode rand, beiderzijds dicht bezet met kogelvormige papillen of met dikke, teruggebogen haren, de randen bij de top met wimperharen; bloeiwijze een

tot 10 cm lang gesteelde tuil met witte bloemen - Tr., Zw., Nt., ing. 1886-ZA vj.,zm (*C. globularioides* Britt. ssp. *a.* (Schonl. & Bak.f.) Toelk.)

argyrophýlla Schonl. & Bak.f.

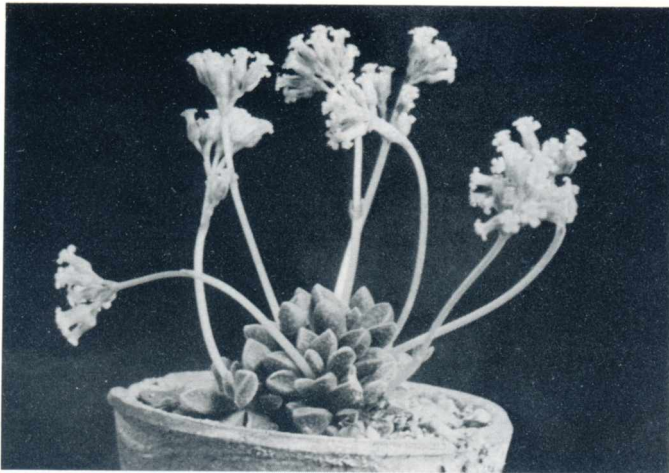
50 bladrand niet gewimperd 50
(49, 124). struikje tot 40 cm hoog; bladen 1,5-3 x 0,5-1 cm, in

bundels aan de voet van de stengels, de internodiën nauwelijks zichtbaar, bovenzijde plat, onderkant licht gewelfd, beiderzijds bezet met vrij dikke achterwaarts gerichte haren, zittend, grijsgroen; bloeiwijze tot 8 cm lang gesteeld - Kp., ZWA., ing. ca. 1900-E. zm

namaquénsis Schonl. & Bak.f.

afwijkend: bladen 1-2 cm diam., bijna kogelrond, bovenzijde evenwel vaak iets afgeplat, voet plotseling in de korte steel versmald - Kp., Zw., ing. ca. 1930-E. (*C. sericea* Schonl. var. *h.* (Marl. & Schonl.) Toelk.)

hottentóttá (Marl. & Schonl.) Toelk.

C. ausensis

51 (47). rozetten maximaal 3 cm diam. 52
rozetten tenminste 3 cm diam., vaak veel groter 53

52 (51,140). stengels dun, liggend, dichte zoden vormend; bladen in ca. 1 cm brede, vierkante rozetten, heldergroen, zonder of maar met enkele donkergroene punten, rand met achterwaarts gerichte, witte wimperharen; bloeiwijze hoofdjesachtig, tot 5 cm lang gesteeld, met helderwitte bloemen; stijl teruggebogen - Kp., ing. 1927-ZA. wt,vj.

sociális Schonl.

afwijkend: stengels kort, rozetten niet zoden vormend, tot 6 cm diam., ca gelobd vierkant, heldergroen met donkergroene punten, bovenzijde vaak bol staand; bloeiwijze met enkele bloembundels aan de top van de bloeistengels vj.

quadranguláris Schonl. (53a)

Crassula argyrophylla

- 53 (52,113,143). bladen in rozetten van tot 6 cm diam., overstaand, breed eirond-omgekeerd eirond, vlak of bolstaand, donkergroen met donkergroene punten; bloeiwijzesteel tot 5 cm lang, aan het einde met enkele bloembundels; kroonbladen uitstaand, helderwit - Kp., ing. 1906-ZA. vj. (*C. montána* Thunb. ssp. *q.* (Schonl.) Toelk., *C. gillii* Schonl.)

quadranguláris Schonl.

cv. 'Gill's Jewel', kloon met driehoekige, spitse bladen en tot 8 bloemhoofdjes aan eind van de bloeistengel; kroonbladen helderwit.

bladen in rozetten van 4-15 cm diam., niet overstaand, uitlopers al of niet aanwezig; bloembundels vrij talrijk - Kp., Nt., cult. 1719-N. wt,vj

orbiculáris L.

cv. 'Orbicula' (*C. orbiculáris* L., s.s.), planten met gebogen uitlopers, op de top waarvan nieuwe rozetten worden gevormd; bladen 3-5 x 1-2 cm, ovaal-omgekeerd eirond vlak, grijsgroen, mat; bloeiwijze tot 8 cm lang gesteeld, met korte, hoofdjesachtige tuiten van kleine, rode-witachtige, teruggelichte kroonbladen; verscheidene klonen komen in cultuur voor.

cv. 'Rósula' (*C. rosuláris* Haw., s.s.), planten met korte uitlopers, nevenrozetten dus dichtopeen; bladen 3-10 x 1-3 cm, ovaal-lancetvormig, vaak gootvormig, donkergroen, onderkant vaak rood; bloeiwijze tot 20 cm lang gesteeld met talrijke pluimvormig gerangschikte bloembundels; kroonbladen opstaand, roomkleurig; bloemen onaangenaam geurend.

cv. 'intermediáir' (*C. orbicurósula* Boom), hiertoe kunnen alle overgangsvormen van de twee bovenstaande cv's gerekend worden, dus met kortere of langere uitlopers, kortere of langere bladen en hogere, rijkere of lagere, arme bloeistengels; deze planten kunnen ook gewoon *C. orbicularis* genoemd worden.

(wordt vervolgd)

Mesembryanthemaceae (XXVI)

FR. NOLTEE en A. DE GRAAF

29. *Cheiridopsis* N.E.Br.

(Op een mouw, een huls gelijkend)

Cheiridopsis is een van de grotere geslachten (± 100 soorten) van de Mesem-groep. De leden van dit geslacht zijn langzaam groeiende, veelal ultra-succulente, planten. De meeste soorten vormen door vertakking, op latere leeftijd bossige zoden. De vorm van de bladeren is bij de verschillende soorten nogal variabel. Het kunnen smalle, min of meer cilindervormige, gekrakte bladeren zijn, doch ook spitsuitlopende, dikke eivormige bladeren komen veel voor.

Zoals bij meer geslachten uit de Mesem-groep is de vorm van de bladeren in de rustperiode afwijkend van die in de groeitijd. Tijdens de droge tijd - dat is dus de rustperiode - zijn bij vele soorten de bladeren na verloop van enige tijd gehuld in een papierachtig vlies. Hieraan ontleent het geslacht ook zijn naam. Dit vlies is ontstaan door het geheel verdrogen van de oude bladeren. Binnenin dit omhulsel hebben zich de nieuwe bladeren gevormd. Het benodigde vocht voor de vorming van deze nieuwe bladparen is daarbij onttrokken aan de oude bladeren.

Cheiridopsis peculiaris

Foto's Arie de Graaf

"Succulenta" is het verenigingsorgaan van de Nederlands-Belgische vereniging van liefhebbers van cactussen en andere vetplanten "Succulenta".

BESTUUR

Voorzitter: H. Rubingh, Valeriaanstraat 193, 3765 EN Soest.

Vice-voorzitter: M.M.M. Jamin, Lucas Gasselstraat 52, 5246 CG Rosmalen.

Secretaris: C.A.L. Bercht, Mauritshof 124, 3481 VN Harmelen. Tel.: 03483-2300.

2e Secretaresse: Mevr. J.M. Smit-Reesink, Pr. W. Alexanderlaan 104, 6721 AE Bennekom. Tel.: 08389-7551.

Penningmeester: G.W. Leive, Prof. F. Andreaelaan 93, 3741 EK Baarn. Tel.: 02154-15645.

Girorek. 680596 t.n.v. Succulenta te Baarn, resp. bankrek. 55.32.38.981 bij Algemene Bank Nederland t.n.v. Succulenta te Baarn. Voor België: rek. no. 000-11.41.809-22 van de Belgische postgirodiens t.n.v. Succulenta te Baarn.

Alg. Bestuurslid: J.H. Vostermans, Schoolweg 55, 5916 PK Venlo.

Alg. Bestuurslid: F. Maessen, Kempke 3, 6075 AN Herkenbosch.

LEDENADMINISTRATIE:

Administrateur: P. Dekker, St. Pieterstraat 27, 4331 ET Middelburg. Inlichtingen over en aanmelding van lidmaatschap, tevens propagandafolders. Het lidmaatschap kost voor leden in Nederland f 35,-- , voor leden in België Bfrs. 530,-- en voor leden elders wonende f 40,-- . Inschrijfgeld voor nieuwe leden f 7,50/Bfrs. 115.

MAANDBLAD

Redacteur: J.H. Defesche, Kruislandseweg 20, 4724 SM Wouw. Tel.: 01658-1692.

2e Redacteur: Th. Neutelings, Galmeidijk 49, 4706 KL Roosendaal. Tel.: 01650-36081.

Verenigingsnieuws: C.A.L. Bercht. Sluitingsdatum: 15e v.d. maand voor het verschijnen.

Vraag en Aanbod en Advertenties: Mevr. J.M. Smit-Reesink. Sluitingsdatum: 15e van de maand voor het verschijnen.

ANDERE BELANGRIJKE ADRESSEN:

Buiningfonds: A. de Graaf, Finlandplein 5, 3244 AE Nieuwe Tonge.

Bibliotheek: J. Magnin, Ooievaarstraat 13, 3291 XK Strijen. Katalogus f 1,50 te bestellen op girorek. 1345616 t.n.v. J. Magnin.

Clichéfonds: J.A. Schraets, Tegelseweg 131, 5912 BD Venlo.

Diatheek: H.M.S. Mevissen, Dinantstraat 13, 4826 LH Breda. Tel.: 076-875076.

Ruilen z. Huilen: H. Leusink, Griftweg 15, 6745 XD Ede, post De Klomp. Tel.: 08387-1794.

Succulentarium: W. Ruysch: aanmelden voor bezoek: de heer Ruysch. Tel.: 08370-19123, toestel 327, of I.V.T. t.a.v. W. Ruysch, Mansholtlaan 15, 6708 PA Wageningen.

Oude nummers Succulenta: H.B. Hooghiemstra, Reyerdijk 115, 3079 NC Rotterdam.

HET BOEK "DISCOCACTUS" DOOR A.F.H. BUINING

Het boek omvat 224 pagina's met 60 kleurenfoto's, 84 zwart/wit foto's, 33 tekeningen, 6 landkaarten en twee sleutels tot de soorten. Te bestellen door storting van f 30,-- op girorek. 2845908 t.n.v. Succulenta Buiningfonds, Rosmalen, onder vermelding van "Discoboek".

De prijs van de Duitse versie is f 35,-- (für Deutschland DM 35,--); de Engelse versie kost eveneens f 35,-- (for Great Britain £ 7,--).

BEWAARBANDEN, HANDLEIDINGEN EN VERENIGINGSSPELDJES

BewaARBanden voor 1 jaargang à f 16,-- (f 13,-- bij bestelling van 10 of meer, of indien afgehaald).

Handleiding voor het verzorgen en kweken van cactussen en andere succulenten is uitverkocht. Een geheel herziene versie verschijnt herfst 1981.

Verenigingsspeldjes, in broche-vorm of als steekspeld à f 4,--; bij bestelling van 20 of meer f 3,50 per stuk.

Bestelling kan geschieden door storting of overschrijving van het betreffende bedrag op girorek. 3742400 van Succulenta, afd. Verkoop, Venlo, met vermelding van de bestelde artikelen. (Tel.: 077-18627, Hr. Vostermans).

ATTENTIE

Per vergissing staat op het aprilnummer het jaar 1980 gedrukt. Gelieve het met de pen te veranderen in 1981. Dat voorkomt over jaren problemen met het terugvinden van deze aflevering.

EVENEMENTENLIJST

- 22 augustus : Succulentenbeurs te Roosendaal
- 29 augustus : Succulentenbeurs te Zutphen.
- 5 september : Internationale cactussen- en vetplantenmarkt te Nijmegen.
- 12/13 sept. : Opendeurdagen A. Goossens, Duffel.
- 12/20 sept. : Nationale Hobbybeurs "Hobby 1981" te Brugge.
- 19 september : Ruilbeurs van het Noorden te Zuidlaren.
- 26/27 sept. : 3 LK te Houthalen.
- 4 oktober : Cactussenbeurs te Schilde (B).

Programma Cactaceae Brugensis

- 28 augustus : Lezing door de heer A. Fröhlich uit Luzern.
De vergaderingen vinden plaats in Zaal Sconevelde, Briersweg te St. Kruis, Brugge.

Programma Grusonia

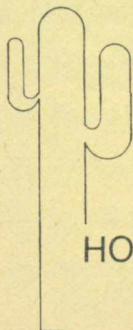
- 14 augustus : Torhout, Heer Vervoort uit Ekeren spreekt over Alpenplanten
 - 11 september : Tielt, Heer K. van der Stiggel uit Gent over Euphorbiaceae
 - 9 oktober : Torhout, Heer H. Misson uit Blankenberge over zijn Mexicoreis
 - 13 november : Tielt, Ruilbeurs
 - 11 december : Torhout, Danny Samijn uit Kortrijk met een film over cactussen.
- De vergaderingen beginnen om 20.00 uur
- te Torhout: Zaal Don Bosco, Pastoriestraat te Torhout.
 - te Tielt: Zaal Vijverhof, Kortrijkstraat te Tielt.
- Op de onder de evenementen genoemde Hobbybeurs is Grusonia met een stand aanwezig.

TUINCENTRUM "ARIZONA"

Gespecialiseerd in cactussen en vetplanten
Grote collectie met veel aparte soorten.

Concurrerende prijzen.

Aalsmeerderweg 93, naast Peugeot-garage
4232 CJ Aalsmeer - Tel. 02977-26133

Spec. kwekerij voor hobbyisten en verzamelaars

Een plantenlijst wordt op Uw verzoek gratis toegestuurd

Wij ontvangen regelmatig nieuwe cultuurimporten voor de verkoop.

Geopend van maandag tot zaterdag van 9-18 uur.

HOVENS cactuskwekerij Markt 10, 5973 NR Lottum Lottum vindt U,
E3 richting Venlo afslag Venray - Grubben-
vorst-Lottum
Telefoon 04763-1693

AFDELINGSNIEUWS

Programma afdeling IJsselstreek

- 29 augustus : te Zutphen: Ruilbeurs van het Oosten.
- 25 september : te Goor: Onderlinge ruil- en praatavond.
- 30 oktober : te Zutphen: De heer de Looze uit Heerde vertelt aan de hand van dia's over liefhebberij in Engeland.
- 27 november : te Goor: Praatavond d.m.v. discussiegroepen, begeleid door de heer de Bruyn uit Almelo. Beoordeling zaaiwedstrijd.
- 18 december : te Zutphen: Algemene Vergadering.

Programma afdeling Groningen

- 10 september : Lezing door de heer Rubingh over zijn reis naar Mexico. Plaats: Nieuwe Doelen te Appingedam, aanvang 19.30 uur.
- 8 oktober : Lezing door de heer Braamhaar over zijn reis naar Equador. Plaats en tijd als op 10 september.

Programma afdeling Dordrecht & Omstreken

- 6 augustus : Geen officiële vergadering, iedereen is welkom i.d. kas van de heer Kooijman in Zwijndrecht.
 - 3 september : Onderlinge ruilbeurs.
 - 1 oktober : Lezing over cactussen (spreker wordt later bekend gemaakt).
 - 5 november : Quiz te verzorgen door de heer van Kaam.
 - 3 december : Jaarafsluiting.
- Attentie: met ingang van februari is de aanvang van de vergaderingen bepaald op 19.30 u.

Programma afdeling Zaanstreek

- 28 augustus : gezellige praatavond en plantenverkoop van de fa. Bos uit Schoorldam.
- Inlichtingen: Mevr. A. Hoekstra-Tuyn, Clusiusstraat 12, 1504 HH Zaandam.

Programma afdeling Leiden

- 20 augustus : Voor deze avond is wereldreiziger, de heer Niessen uitgenodigd. De heer Niessen zal dia's laten zien van een recente reis, dia's, die gezien vorige lezingen, weer van 'n bijzonder hoog gehalte zullen zijn. In de pauze is er plantenverkoop.
- 17 september : Op deze avond zullen leden in de gelegenheid worden gesteld, eigen dia's te vertonen van de voorbije zomer en groei en bloei van hun succulenten, tevens grote verloting onder het motto "Voor leden door leden".
- 15 oktober : De heer Weijs zal een causerie houden over het geslacht Parodia, een en ander met omlijsting van dia's over dit geslacht.
- 19 november : De bekende auteur J. van Keppel heeft toegezegd vanavond het afharden van planten te bespreken. Op deze leerzame avond worden tevens dia's vertoond.
Indien nodig, is de heer Wetselaar van de Leidse Hortus bereid gevonden, om bij verhindering van voornoemde sprekers, als plaatsvervanger op te treden.
Het vergaderadres is: Lammenschansweg 40A, Leiden.

Programma afdeling Amsterdam

- 21 augustus : Heer Triep met dia's over de Städtische Sukkulentsammlung in Zürich
 - 19 september : Plantenverkoop door fa. Bos uit Schoorl
- De bijeenkomsten beginnen om 20.00 uur. Plaats: zaaltje naast de Prinsessekerk, Van Hallstraat 164. Inlichtingen: F. Triep, 1e Oosterparkstraat 136 I, Amsterdam, tel. 020-655148.

Programma afdeling Eindhoven

7 september : Ruilavond

De bijeenkomsten beginnen om 20.00 uur. Plaats: Gemeenschapshuis "De Schalm", O.L. Vrouwedijk 31 te Meerveldhoven.

Programma afdeling Hoekse Waard

10 september : Ruilavond en Lezing door de Heer Engels over Mammillaria

8 oktober : Lezing Heer Prestlé over de Rio Grande do Sul (Brazilië)

12 november : Zaaïwedstrijd en Quiz

10 december : Lezing.

Werkgroep Asclepiadaceae Nederland (W.A.N.)

Op zaterdag 3 oktober bijeenkomst in het zaaltje van de Pauluskerk, Albertine Agnesstraat, Dordrecht. Aanvang 13.30 uur.

De kerk staat dicht bij het Hoofdbureau van Politie en ligt binnen loopafstand van het station.

Programma: o.a.

- verslag activiteiten van de subwerkgroepen
- praatje over erfelijkheid en de wetten van Mendel
- ruilen en kopen van planten.

Inlichtingen over de W.A.N.: Herman Bühl, Zaanstraat 92, 1013 RW Amsterdam. Tel.: 020-868040.

DER KAKTEENLADEN hobby-
benodigdheden
boeken

Gratis ter kennisname

ONZE NIEUWE VERZENDCATALOGUS

81/82 met uitgebreide benodigdheden en vakboeken-aanbieding voor de cactus- en orchideeën-liefhebber.

Jörg Köpper - Lockfinke 7 - D-5600 Wuppertal 1

Opdrachten worden slechts op onze voorwaarden uitgevoerd.

CACTUSSEN - SUCCULENTEN

Sortimentslijst wordt na storting van / 1,-
toegezonden. Girorekening 124223.

A. N. BULTHUIS EN CO.

's Zondags gesloten

3945 ZG Cothen-Groenewoudseweg 14 Postbus 12 - Tel. 03436-1267

Cactussen

Aloes

Coniferen

Tillandsias

Uitzonderlijke boeken

Succulenten

Bromelias

Over diverse onderwerpen

Exotica

Kamerplanten

Epifyten

NATUUR & BOEK Elandstraat 58

2513 GT Den Haag tel. 070 - 64 62 77

Kees en Martine Bos

andere succulenten

cactussen

Kanaalweg 16,
1749 CE SCHOORLDAM

(Warmenhuizen)
Tel.: 02269 - 2694

Liefhebbers

zijn de hele week welkom!

BEURZEN

Succulentenbeurs West-Brabant

De beurs georganiseerd door de afdeling West-Brabant wordt gehouden op zaterdag 22 augustus. De aanvang is om 14.00 uur en de plaats is de kantine van het Norbertus College, Lyceumlaan 10 te Roosendaal. Dit is drie minuten lopen van het station.

Succulentenbeurs van het Oosten

Op zaterdag 29 augustus houden wij weer de traditionele succulentenbeurs van het Oosten in de grote zaal van de Hanzehof "de Buitensociëteit", te Zutphen. Aanvang beurs 13.00 uur. Einde 17.00 uur.

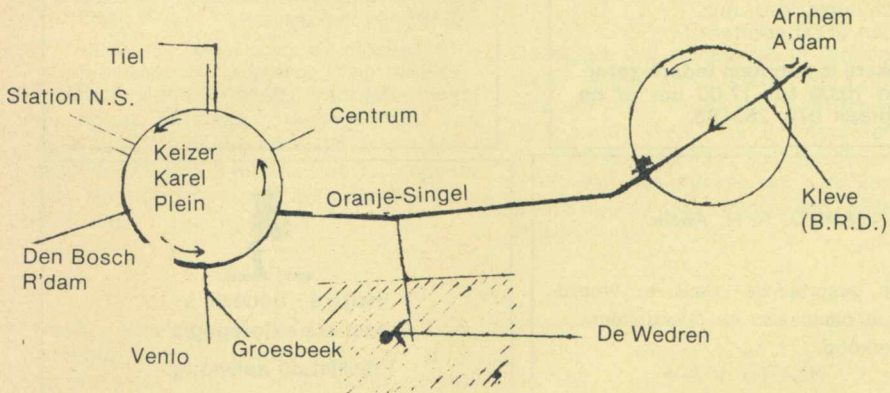
Toegang vrij - grote verloting - toegang vrij - grote verloting - toegang vrij - grote verloting

INTERNATIONALE CACTUSSEN- EN VETPLANTENMARKT TE NIJMEGEN.

Op zaterdag 5 september 1981 zal de afdeling Nijmegen weer een internationale succulentenmarkt organiseren op "De Wedren" in Nijmegen.

Vanaf 9.00 uur is er gelegenheid om tafels in te richten; de beurs is van 10.00 uur tot 17.00 uur geopend.

Diegenen, die verzekerd willen zijn van tafelruimte wordt dringend geadviseerd om, in verband met de beperkte accommodatie, ruim van tevoren telefonisch het aantal strekkende meters tafel te bestellen (f 2,50 per meter).

U kunt hiervoor bellen 08860-1932, b.g.g. 080-233668.

De vlak bij het centrum gelegen Wedren is, met behulp van bovenstaande schets, eenvoudig te vinden: komende vanuit de richting Arnhem dient u op het Oranjesingel de afslag naar de Universiteit te volgen, en vanaf het Keizer Karel Plein is het bij het eerste stoplicht naar rechts. Bovendien zal op 5 september de route met borden zijn aangegeven. Parkeer-ruimte is aanwezig.

De afdeling Nijmegen wenst u een goed plantenseizoen toe en hoopt u, met de tastbare resultaten daarvan, op 5 september te mogen begroeten.

Adri Rutten
secr. afd. Nijmegen

Openbeursdagen Goossens

Op 12 en 13 september 1981 stelt de heer Albert Goossens zijn kassen open voor bezoek. Openingsuren van 9 tot 12 uur en van 14 tot 18 uur. Op andere dagen van het jaar zal geen bezoek worden toegelaten.

Adres: A. Goossens, Mechelsebaan 134, B 2570 Duffel.

Cactussenbeurs Leuchtenbergia te Schilde

Op 4 oktober 1981 organiseert de vereniging Leuchtenbergia een grote ruil- en verkoopbeurs in het Dienstencentrum, Schoolstraat 44, B 2230 Schilde. De deuren gaan om 13.30 uur open.

Liquidatieverkoop

cactuskwekerij

F.H.A. Jansen

Leyweg 19 - Den Haag
Holland

*Een kleine greep uit de
zeer bijzonder collectie:*
Bartschella Schumanni
Cochemia Setispina
Thelocactus Haslifer
Lophorhora Williamsii
Leuchtenbergia Principes
Haw. Maughani
Gasteria Lillputana
Euphorbia Obesa
Euphorbia Bupleurifolia
Diverse Conophytums - Tephrocactae
- Astrophytums, enz. enz.
(meer dan 2000 soorten).

**De kwekerij is geopend iedere zaterdag
van 10.00 tot 17.00 uur of na
tel. afspraak 070-253483.**

PLANTENHANDEL A. H. Abels.

Grootste gesorteerde zaak in Noord
Holland in cactussen en succulenten.
In- en verkoop.

Singel-Bloemmarkt t/o 494-496.
Amsterdam. Tel.: 020 - 227441.

Cactuskwekerij Lakerveld

heeft verbouwd!

Kom eens langs en geniet van onze
geheel vernieuwde opstelling. Geen
bukwerk meer en beter overzicht!

Cactuskwekerij Lakerveld

Lakerveld 89 - Lexmond
Tel. 03474-1718

(tussen Lexmond en Meerkerk)

SUCCULENTENTUIN

VAN DONKELAAR

Laantje 1 Werkendam
tel. 01835-1430

AANBIEDING:

5 aparte soorten ceropegias's f 17,50
5 verschillende phyllocactussen f 25,00
5 epiphytische cactussen f 20,00

Te bestellen op gironummer 150.98.30.
Zaadlijst gratis verkrijgbaar en plantenlijst
na storting van f 3,50.

Hoya's - Senecio's
Crassula's - Ceropegia's
Prijslijst op aanvraag

Corresp. Eng., Duits

MARIN CACTUS PATCH
61, Granada Drive
Corte Madera/California
94925 USA

VULKAN[®] LAVA

zand / korrel

Een neutraal teeltsubstraat, ook zeer geschikt voor grondverbetering.

Vraag documentatie.

rook krimpen

Gebr. Rook BV
Postbus 9, 2920 AA Krimpen a/d IJssel
telefoon 01807 - 13044, telex 22361

VRAAG EN AANBOD

Opgaven voor oktober moeten uiterlijk op 15 september bij Mevr. Smit zijn.
bij Mevr. Smit zijn.

Leden van Succulenta hebben per jaar recht op één gratis advertentie in deze rubriek. Alleen advertenties de liefhebberij betreffende worden opgenomen.

Te koop: 1 *Jatropha podagrica* f 6,--, 1 grote paascactus *Rhipsalidopsis gaertneri* f 25,-- en 2 *Rhipsalis coriacea* f 3,-- p.st. Mevr. J. Dragt, Storklaan 5, 2613 XS Delft. Tel.: 015-140295.

Te koop: Humex electr. ventilatorkachel voor hobby broeikas, omschakelbaar van 1500W op 3000 W. En een Humex aardgas-kachel voor 2.50 x 3 m. kas. Mevr. Teekens, Clara Fabriciuspark 48, Slijk-Ewijk. Tel.: 08818-1757.

Te koop: Vierkante plastic potten 9 x 9 cm, 1 x gebruikt. 1500 st. voor 9 ct. p.st. Mevr. Baerts-Keulen, 6071 LH Swalmen, Heide 18. Tel.: 04740-3062.

Gevraagd: Ik ben op zoek naar nuttige adressen in binnen- en buitenland, voor aankoop van zaad en/of planten van *Sempervivums* en andere winterharde succulenten. Ook plantenlijsten van niet-winterharde succulenten zijn welkom. Bourgoy Paul, Heidelbergstraat 264, B - 8200 - St. Michiels-Brugge 2, België.

Gevraagd: Wie kan mij inlichtingen verstrekken over de volgende zaken: reiservaring naar en in Brazilië, vindplaats van cactussen, vetplanten en andere tropische en subtropische planten in dit land. Dit is bedoeld als voorbereiding voor een reis van ongeveer een maand in 1982 of 1983. Zoek ook 3 à 5 medereizigers. Alle inlichtingen zijn welkom bij Johan Keirse, Gulden Sporenstraat 7, 8020 Oostkamp, België. Tel.: 050-824660.

Gevraagd: Wil de heer die in Almelo woont, nader adres en naam mij onbekend, waarvan ik op de beurs in Amstelveen een flink aantal *Rebutia*'s en *Aylosteria*'s heb gekocht contact met mij opnemen? Ik wil graag nog wat planten van hem kopen. I.L. Goudswaard, Kramerspolder 5, 4675 RG St. Philipsland.

VAN SPIJK
uw drukker

KARLHEINZ UHLIG - KAKTEEN

053 Kernen i.R. (Rommelshausen)
W.-Duitsland Lilienstrasse 5

<i>Austrocephalocereus dolichospermaticus</i>	DM 12,-- - 30,--
<i>Buiningia aurea</i>	10,00 - 28,--
<i>Echinofossulocactus wippermannii</i>	12,-- - 18,--
<i>Leuchtenbergia principis</i>	6,-- - 14,--
<i>Mammillaria egregia</i>	8,-- - 10,--
<i>Melocactus longispinus</i>	5,-- - 25,--
<i>Notocactus scopa</i> v. <i>machadoensis</i>	12,-- - 16,--
<i>Parodia prolifera</i>	8,-- - 10,--
<i>Roseocactus kotschoubeyanus</i>	
v. <i>elephant</i>	8,-- - 15,--
<i>Thelocactus hexaedrophorus</i>	8,-- - 9,--

Planten en Cactussenhandel

A. VAN ACHTHOVEN & ZN.

Wij bezitten een zeer grote collectie cacteeën. Uniek in Amsterdam!
Regelmatig uitbreiding van ons assortiment.

Singel-Bloemmarkt t/o 528 (Geelvinksteeg), Amsterdam. Tel.: na 18.00 uur 020-101641.

A. de Jong

EXOTIC SEEDS

Valkstraat 5 - Telefoon 05120-22753
 Telex: 73250 LINE NL Ref. 508
 9201 SH Drachten Holland

DE VOLGENDE ZADEN ZIJN UIT VOORRAAD LEVERBAAR:

LIJST CACTEEN

Astrophytum asterias	18,00
" myriostigma en f. nudum	9,80
" ornatum	11,00
Austrocephalocereus albicephalus	9,50
" dybowski	8,00
Brasilicactus graessnerii en var. stellatus	5,00
" haselbergii	7,00
Cleistocactus smaragdiflorus	7,00
Coryphantha maiz-tablasensis en radians	6,50
Echinocereus engelmannii variegatus	12,00
" fitchii	10,00
" melanocentrus	6,00
" pectinatus v. rigidissimus	7,50
" viridiflorus v. chloranthus	6,50
Echinofossulocactus lloydii en phyllacanthus	6,50
Echinopsis leucantha en silvestrii	5,50
Eriocactus leninghausii en schumannianus	6,25
Ferocactus histrix en townsendianus	5,50
" latispinus en v. flavispinus	6,00
Glandulicactus uncinatus	6,50
Gymnocalycium horridispinum	5,00
" saglione	6,00
Hamatocactus setispinus	6,00
Helianthocereus pasacana	5,00
" poco	4,00
Mamillaria amoena, candida, celsiana, columbiana, densispina, moellendorffiana, mystax, perbella, sempervivii, alle species:	6,50
" centricirha, Gemengde witbedoord:	5,00
" bocasana, vaupellii	7,00
" compressa, heyderii v. hemisphaerica, parkinsonii	8,00
" bravoa, collinsii, elegans, galleottii, gigantea, lanata, pilosus, prolifera, rubrum, saetigera, sempervivii v. caput-medusae, uncinata, Gemengde species:	diverse prijzen
" rhodantha	6,50
Melocactus HU 436	12,00
Micranthocereus auri-azureus	9,00
Notocactus crassigibbus	9,00
" fuscus, herteri, mammulosus, submammulosus, uebelmannianus	6,50
Opuntia chlorotica, violacea v. macrocentra, gosseliniana v. santa-rita	14,00
Pilosocereus bradeii	8,00
" pachycladus	6,00
Pseudopilosocereus fulvilanatus, saxatilis	7,50
Soehrensia bruchii	4,00
Trichocereus purpureopilosus, spachianus	4,50
Selenicereus pteranthus (Cereus nycticallus)	11,00

LIJST ANDERE SUCCULENTEN

Adromischus diverse sp. op aanvraag	
Aeonium arboreum, canariense, haworthii, hierense, sedifolium, virgineum, viscatum, sp. nr. 1, sp. nr. 2	8,00

Aloe arborescens, castanea, marlothii, melanacantha	5,00
" arborescens v. natalensis	12,00
" variegata	50,00
Anacampseros filamentosa, rufescens	9,00
" sp. AJ 27	8,00
Astroloba sp. "Valley of Desolation" AJ 62	6,00
Caralluma mammillaris	20,00
Cephalophyllum Gemengd	6,00
Conophytum giftbergense	6,00
Cotyledon campanulata (Géén teretifolia)	6,00
" orbiculata, paniculata, species AJ 9:	5,00
" orbiculata f.5, f.AJ 6, f.AJ 10, f AJ 36, f.AJ 50:	8,00
" orbiculata v. ausana	8,00
" orbiculata v. undulata	6,00
" sp. AJ 2 (gelijkt op C. jacobseniana)	8,00
" Bladverliezende sp. gemengd	4,00
Crassula arborescens	6,00
" hemisphaerica	12,00
" marnieriana? perforata en rupestris vormen Gemengd	8,00
" orbicularis, pyramidalis	8,00
" barklyi, cornuta, dejecta	6,00
" falcata, obvallata, AJ 28	5,00
" AJ 19, AJ 40	6,00
" AJ 20 (C. cultrata?) AJ 25, AJ 26	8,00
" rubricaulis, tetragona	4,00
Dioscorea elephantipes	12,00
Dorotheanthus hallii	2,50
Dudleya sp. Punda Banda	12,00
" sp. Kedros (Lau)	12,00
Echeveria Hybr. Zonnestraal	9,80
" laui, pulvinata white form. NIEUW!	
" subrigida forma	8,00
" Prachtmengsel	7,00
Euphorbia clava, coerulescens, cooperii, excelsa, fasciculata, grandicornis, ingens,	100 zaden/12,00
" tuberculata, tuberculatoides	98,00
Faucaria boscherana	6,00
" britteniae, kingiae, tigrina, tuberculosa	8,25
Gastrolea "Spotted Beauty"	5,00
Haworthia bolusii	50,00
" emelyae	95,00
" 100 zaden/12,00	
" cymbiformis v. translucens	55,00
" venosa v. recurva	100 zaden/12,00
Huernia stapelioides	60,00
Jatropha podagrica	100 zaden/ 9,00
Kalanchoe hirta, rotundifolia, thyrsiflora	5,00
" tomentosa	12,00
Lithops Gemengd	8,00
Mimicry Mengsel (Mesems)	5,00
Monillaria chrysoleuca, obconica	5,00
Piaranthus punctatus, framesii	100 zaden/ 2,00
Pachypodium sp. (succulentum?)	100 zaden/20,00
Stapelia desmetiana en Gemengd	16,00
" nobilis, variegata v. lutea (Orbea)	20,00
" wilmaniae	100 zaden/ 5,00
Tischleria poersii?	7,00
Titanopsis calcarea	6,00
Sedum bellum Hybride	pakje/ 2,50

Betaling aan: Nederlandse Crediet Bank, Drachten nr. 23.62.59.687 t.n.v. Exotic Seeds

*Cheiridopsis
cuprea*

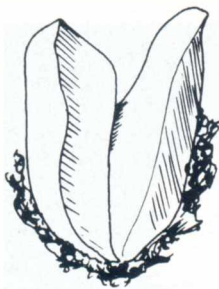

Bij weer andere soorten verdorren de, in dat geval meestal cilindervormige of gerekte, in doorsnee driekantige bladeren, tot harde droge aanhangsels. In het hart van de oude bladeren vormt zich dan een knotsvormig paar bladeren die stijf tegen elkaar aan sluiten. In de daarop volgende vegetatieperiode wijken de bladeren langzaam uiteen en groeien uit tot de langgerekte vorm.

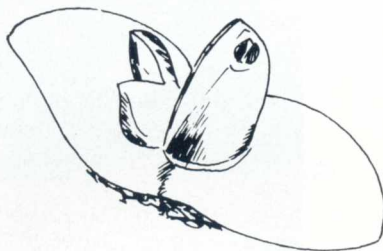
U zult bemerken, of reeds bemerkt hebben, dat deze voorzieningen erop gericht zijn de jonge bladeren in de moeilijkste periode van het jaar, de droge, hete tijd, te beschermen. Te beschermen tegen de verzengende zonnestralen en de veelal steeds aanwezige wind. Twee factoren die het onttrekken van vocht aan de plant bewerkstelligen. Als de plant zich niet gewapend had tegen deze weersomstandigheden zou hij volkomen verdorren. Dit is geen kwestie van vindingrijkheid van de plant, doch van evolutie die in de loop van eeuwen de plant deze aanpassing aan de omstandigheden verschaft heeft.

Het geslacht *Cheiridopsis* komt in het wild voor in Namibië, Richtersveld, Namaland en het zuidwesten van de Kaapprovincie. Zoals bekend is, zijn de seizoenen daar juist tegenovergesteld aan die bij ons. In onze zomers is het daar winter; in onze herfst is het in zuidelijk Afrika lente, enzovoorts. Verreweg de meeste planten van het geslacht *Cheiridopsis* houden hun oorspronkelijke levensritme ook in onze streken vol, zodat de voornaamste bloei- en groeiperiode in onze herfst en winter valt. Door het gebrek aan voldoende licht en zon komen de planten moeilijk tot bloeien. Alleen wanneer we de planten een zeer lichte plaats kunnen geven en als we dan ook nog een zonnig najaar beleven, is er een kans dat we van de bloemen kunnen genieten.

De alleenstaande bloemen verschijnen uit het hart van de plant en zijn meestal geel van kleur. Evenwel komen ook de kleuren oranje, wit, rood en violet voor.

Cheiridopsis peculiaris
tijdens rustperiode

tijdens groeitijd

De cultuur op zichzelf is niet moeilijk. In het algemeen zijn de planten wel bestand tegen de onnatuurlijke omstandigheden waaronder ze in onze streken moeten leven. We dienen er echter rekening mee te houden dat de groeiperiode meestal in de herfst en winter valt. Het is nu de kunst om ze zo weinig water te geven en zoveel licht, dat zij juist aan de groei blijven zonder dat zij ijl en spichtig opgroeien. 's Zomers mogen we niet vergeten de planten zo nu en dan wat water te geven om algehele verdroging te voorkomen. U moet er overigens niet vreemd van opkijken als bepaalde soorten toch in onze lente en zomer gaan groeien!

Ook bij dit geslacht geldt dat men zijn planten nauwkeurig moet observeren om te weten wanneer een plant groeieingingen gaat vertonen en dan dus een beetje vocht verlangt.

Van de ongeveer 100 beschreven soorten zijn er 40 à 50 in cultuur en - veelal met een beetje moeite - in de handel te vinden.

De meestbekende soorten zijn: *C. cigarettifera* met lange bladeren, die in de rustperiode overtrokken zijn met een wit vlies, afkomstig van de oude bladparen; *C. bifida* met tamelijk korte, vlezige, langwerpige bladeren, half-rond in doorsnede; *C. candidissima*, een forse plant met bladeren van 10-15 cm lang, grijsachtig wit met donkergroene stippen; *C. peculiaris*, een interessante plant waarvan het echter zeer moeilijk is de oorspronkelijke, gedrongen vorm en blauwachtige roodgrijze kleur in de cultuur te bereiken. In de rusttijd hebben de bladeren (bladpaar) de vorm van een oester. De twee bladeren staan enigszins wijkend recht overeind. Tijdens de groeiperiode wijken de bladeren uit elkaar en er ontstaat in het midden ervan een kegelvormig nieuw bladpaar (zie schetsjes).

Van de overige soorten noemen we nog: *C. carnea* met roze bloemen; *C. littlewoodii*, bloemkleur koperachtig roze; *C. pilosula* wit; *C. speciosa*, koraalrood; *C. splendens*, glanzend scharlakenrood. *C. vanheerdei* vermelden we wegens de zeer grote bloemen (8-11 cm in diameter), bloemkleur aan de onderzijde van de bloemblaadjes geel, aan de bovenzijde roodachtig.

Overigens vertonen vele soorten met gele bloemen tijdens het verlopen van de bloei - het 'verbloeien' - een verkleuring van de gele bloemkleur tot een oranje-rood, vooral aan de punten en aan de onderzijde van de bloemblaadjes.

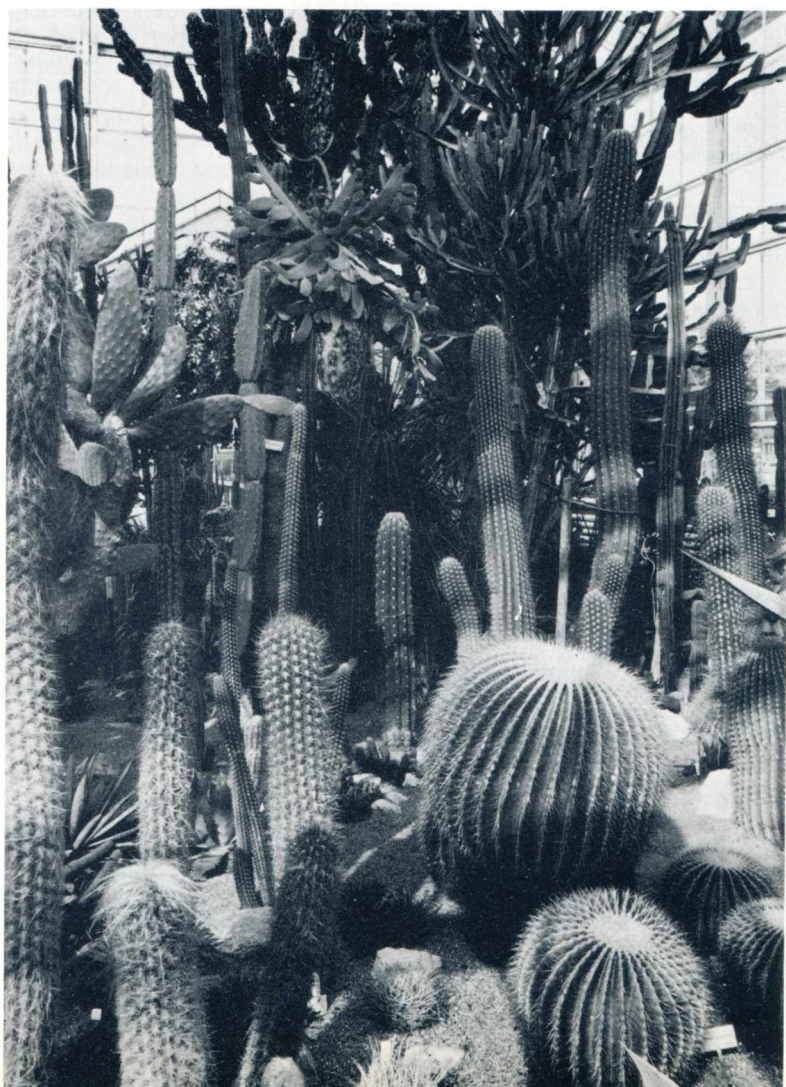
De Stedelijke Succulentenverzameling Zürich - 50 jaar oud

URS EGGLI

Dit jaar viert de wereldvermaarde Stedelijke Succulentenverzameling te Zürich, Zwitserland, haar vijftigste verjaardag. Dit succulentarium bevat naast een zeer uitgebreid bestand aan cactussen en vetplanten een wel voorziene bibliotheek en een omvangrijk herbarium.

In 1931 nam de stad Zürich de cactusverzameling van J. Gasser over. De bekende cactuskenner H. Krainz beheerde deze collectie tot zijn pensionering eind 1971. In de dertiger jaren vond constant uitbreiding plaats door overneming van andere verzamelingen en door toezending van plantenmateriaal uit alle windstreken. In het stichtingsjaar bestond het bestand uit 1369 exemplaren. In 1945 was dit reeds uitgegroeid tot meer dan 6500 planten verdeeld over 2156 soorten! Twee jaar later werd een grote kas gebouwd voor het onderbrengen van de Cereussen en langzuilige Euphorbia's. In de vijftiger en zestiger jaren kwamen er belangrijke kasuitbreidingen, voorts voorzien van een klimaat-

Foto: Adolf Wirth

beheersingssysteem. Begin 1972 volgde D. Supthut de gepensioneerde Krainz op. In 1980 kwam een speciale ruimte gereed voor de winterharde succulenten. Ook in wetenschappelijk opzicht werd er veel ondernomen. In 1938 begon men met de zaadtypencollectie. Hedentendage omvat deze collectie meer dan 8500 cactuszaadpreparaten. In 1955 werd door het I.O.S. deze stedelijke verzameling tot eerste, internationaal erkende verzameling met wetenschappelijke waarde verklaard. In datzelfde jaar bestond het herbarium uit ongeveer 6000 geprepareerde planten, ondermeer verzameld en aangevoerd door mensen als Rauh, Rausch, Bally, Lau, Ritter e.v.a. Verder beschikt men over een stuifmeelcollectie, met een aantal van rond 700 nummers. Door dit alles is deze stedelijke succulentverzameling in staat materiaal voor wetenschappelijke doeleinden ter beschikking te stellen.

Jaarlijks wordt dit instituut door ruim 50.000 mensen bezocht. Meer dan 60 rondleidingen voor scholen en gezelschappen vinden elk jaar plaats. En de toegang is gratis. Ook wordt er wekelijks spreekuur gehouden, dit vanwege de toenemende belangstelling van liefhebbers voor cactussen en andere succulente planten.

Nog een ander doel is het vermeerderen van soorten die zeldzaam zijn dan wel met uitroeiing bedreigd worden.

Dat al deze taken en doelstellingen zo goed volbracht c.q. nagestreefd kunnen worden, is niet alleen aan de vooruitziende blik van de toenmalige burgemeester te danken. Maar ook diens opvolgers tot heden hebben daartoe bijgedragen. En wat de toekomst aangaat, zo blijft men hopen dat de doelstellingen nagestreefd kunnen blijven worden.

Lerchenbergstrasse 19, 8703 Erlenbach, Zwitserland

Samenvatting en vertaling: Th. Neutelings

Naschrift van de Redactie:

De Städtische Sukkulenten-Sammlung is dagelijks geopend van 9-11.30 en 13.30-16.30 uur. Het adres is: Mythenquai 88, 8002 Zürich, Zwitserland, telefoon 01-201 45 54

Cactussen en Hydrocultuur (III)

LUCIEN VERSCHOREN

Teeltoverste Hoger Rijksinstituut voor tuinbouw te Vilvoorde

Ziekten en plagen:

Hydrokorrels zijn volledig hygiënisch, ze worden microbiologisch niet afgebroken; aarde daarentegen is vaak een toevluchtsoord voor allerlei bodemschimmels, insecten en nematoden. Daarenboven zijn de groeivoorwaarden in hydrocultuur gunstig:

- goede lucht/water verhouding van de wortels
- regelmatige watervoorziening
- ideale meststofopname
- condensatie van het water op wortels en bovengronds gedeelte gedurende de nachtelijke afkoelingsperiode vergelijkbaar met de nevelvorming in de natuur.
- de planten reageren minder gevoelig en zelfs aangetaste planten overwinnen vaak ziekte of plag.

*Discocactus
horstii*
op
hydrocultuur

Foto van de
schrijver

Cactuswortelluis, RHIZOECUS CACTICANS, is op hydrocultuur nog niet voorgekomen. Deze wortelluis woekert vooral in droge en lichte teelaarde.

Spintmijten (rode spin) TETRANYCHUS URTICAE, vinden op hydrocultuur niet het gunstige klimaat om te woekeren. Het verdampen van de watervoorraad zorgt immers voor een te vochtig milieu. Spintmijten komen vooral voor bij droge lucht. Mijten o.m. van het geslacht BREVIPALPUS komen daarentegen nog voor bij een hoge luchtvochtigheid.

Stambasisrot, (halsrot) en voetrot veroorzaakt door verschillende schimmels vb. HELMINTHOSPORIUM CACTIVORUM, PHYTOPHTHORA CACTORUM, BOTRYTIS CINEREA, PYTHIUM DE BARYANUM, FUSARIUM SPP., SCLEROTIUM CACTICOLA e.a. komt bij aardcultuur vooral voor bij zaailingen maar kan ook nog wortels en stambasis van oudere planten aantasten. Bij het gebruik van hydrogruis en korrels komen deze schimmelaantastingen minder vaak voor. Het aanbrengen van grovere korrels rond de stambasis van de cactus-sen schept een luchtig mikroklimaat zodat stambasisrot en voetrot bij hydrocultuur minder vaak zullen voorkomen.

Wortelrotziekten veroorzaakt door diverse fungi (schimmels) zoals FUSARIUM, VERTICILLICUM, CYLINDROCARPON, THIZOCTONIA, PHYTOPHTHORA- en PYTHIUMsoorten komen vaak voor in verzoute en door structuurbederf aangetaste grond. De wortels zijn dan door deze slechte groeiomstandigheden erg verzwakt en vormen een gemakkelijke prooi.

Te koude omgeving en koud water (sproeiwater of watervoorraad) prikkelen bij cacteeën de vorming van kurkweefsel. Daarom moet men steeds water op kastemperatuur nevelen of toevoegen.

Deze voorbeelden illustreren de gedachte dat cactussen op hydrocultuur enkel secundair door schimmels en bacteriën aangetast worden. Primair is de cactus dan meestal reeds aangetast door dierlijke parasieten of is hij erg verzwakt door cultuurfouten. De voornaamste cultuurfouten zijn een te natte wortelkluit en daardoor te weinig beluchting van de wortels, te lage temperatuur en ook tocht. Ik meen dat het luchtigere klimaat geschapen door de hydrokorrels en het vermogen van deze korrels om lange tijd het opgenomen water vast te houden, zodanige gunstige groeivoorwaarden biedt aan de cactus dat bij een goede klimaatregeling primaire aantastingen bijna niet voorkomen. Schimmels en bacteriën vinden bijgevolg geen ingangspoort om cactussen aan te tasten. Toch zullen we bij zaaien, stekken, enten en verpotten moeten opletten dat de primaire aantastingen (wonden en mogelijke cultuurfouten) die daarbij vaak gemaakt worden, niet leiden tot een secundaire aantasting door schimmel- en bacterieziekten.

De heer C. Declerck, reeds een tiental jaren actief met het kweken van orchideeën op kunstmatige substraten, merkt het volgende op: "Als er bij epifytische orchideeën in de natuur geen aantastingen voorkomen, is het enkel

omdat de wortels er nooit in zulke omstandigheden vertoeven, dat ze gevoelig zouden zijn voor parasitaire schimmels. Wortels in potten hebben veel meer kans aan deze rotting ten gronde te gaan door de hoge vochtigheid in de pot, vooral wanneer het potmengsel vergaan is en tot stagnatie van water aanleiding geeft. Zwartrot *FUSARIUM COLLECTOTRICHUM* en bacteriële aantastingen zijn in de eerste plaats een gevolg van wortelstress of wortelafsterven, hetgeen veroorzaakt wordt door de progressief verhogende waterretentie van het potmengsel. Het voor de wortels hieruit voortvloeiende zuurstofgebrek wordt misschien nog verergerd door een anaërobe omzetting die in de pot kan ontstaan; wanneer daarbij nog dierlijke parasieten boven- en ondergronds de plant aantasten, of nog, af en toe hevige schommelingen in de kas voorkomen, kan het gebeuren dat op een bepaald ongunstig ogenblik de gevoeligste (jongste) cellen van het palisadeweefsel of van het sponsparenchym van het blad microscopisch barsten (of iets dergelijks), waarop dan schimmel- en bacterieziekten een gunstige voedingsbodem vinden.

Deze aantasting wordt dan enige dagen later zichtbaar en de secundaire parasiet krijgt alle schuld omdat hij natuurlijk, ondanks alle voorzorgsmaatregelen en fungiciden, toch steeds weer te voorschijn komt." Onafhankelijk van elkaar hadden we blijkbaar analoge resultaten. Wat de heer C. Declerck schrijft over orchideeën (epifytische) is volgens mij ook geldig voor cactussen. Epifytische orchideeën en cactussen hebben zich in de tijd door een strenge natuurlijke selectie weten aan te passen aan extreme klimaatomstandigheden: epifytische orchideeën hoog in de bomen en cactussen in droge bodem en droge lucht.

Orchidaceae en Cactaceae zijn daardoor trage groeiers geworden en vormen beide een dikke cuticula en epidermis. Beide plantenfamilies zijn hierdoor genetisch uiterst resistent geworden maar als er schimmel- en bacterieziekten voorkomen is het omdat de kultuuromstandigheden ongunstig zijn en ze dus gevoelig maken voor aantastingen. Van aantastingen hebben de planten in natuurlijke groeiomstandigheden nooit last; niet omdat bepaalde schimmels en bacteriën er niet in die omstandigheden zouden voorkomen, maar wel omdat de planten in gunstige groeivoorwaarden minder gevoelig zijn voor aantastingen.

Algen zijn een ware plaag in hydrokwekerijen van potplanten. Telkens wanneer water in aanraking komt met licht verschijnen ze. Algen zijn vooral schadelijk doordat ze zuurstof en voedsel aan het water onttrekken. Bij een massaal optreden sluiten ze het wateroppervlak geheel zodat het water geen zuurstof meer krijgt. Wanneer we vermijden dat het licht kan doordringen tot aan de watervoorraad zullen we geen last hebben van algen. We zullen dus steeds zwarte potten en bakken gebruiken en de ruimte tussen de binnenvloten opvullen met hydrokorrels (fig. 2).

Weyneslaan 181, 2830 Putte (Rymenam), België

(wordt vervolgd)

Lezers schrijven

J.A. JANSSEN

Gaarne wil ik enige suggesties doen over te behandelen onderwerpen in "Succulenta". Uiteraard is dit een sterk persoonlijke keuze en kan ik moeilijk

beoordelen, of genoemde onderwerpen werkelijk geschikt zijn voor het verenigingsblad.

- Kunstlicht en succulenten (ook de technische kant). Er wordt eenmaal verwezen naar een ander blad (blz. 172, jaarg. 1980).
- Orginele oplossingen van mensen, die onder "moeilijke omstandigheden" succulenten kweken (voorbeelden: "Kweken in een open bak", blz. 310, jaarg. 1979; "De kas in de winter", blz. 261, jaarg. 1980).
- Iets over de beglazing van kasjes; glas, perspex, enz., isolatie (voorbeeld: "De kas in de winter", blz. 261, jaarg. 1980).
- Duidelijke inleiding in de systematiek (eventueel in afleveringen?)
- Klimaten, grondsoorten van succulenten-gebieden.
- Reisverhalen ontwaarden vaak in een opsomming van soorten. Een verslag over enkele, bekendere soorten m.b.t. standplaats, grondsoort, (micro-) klimaat, biologie, groeiwijze enz. lijkt veel interessanter. Eventueel geïllustreerd met duidelijke foto's (ook zwart-wit) op natuurlijke standplaats (staan thans al regelmatig in het blad). Voorbeeld van een redelijk verhaal: "Cactus groeiplaatsen in Arizona", blz. 192 en 269, jaarg. 1980).
- Verslagen van belangwekkende voordrachten in de afdelingen.
- M.i. goed voorbeeld van aanwijzingen voor kweken: vragenrubriek blz. 125, jaarg. 1980; blz. 161, 1e antwoord, jaarg. 1980 en "Parodia's uit zaad", blz. 150, jaarg. 1980.

Het soort weetjes, als in deze artikelen behandeld, zijn juist voor beginners erg nuttig.

Rekeninghoudend met het feit, dat "Succulenta" gelezen wordt in zowel universiteitsbibliotheken als door beginners (ondergetekende) is een keuze van onderwerpen moeilijk. Maar wellicht, dat iemand iets aan deze suggestie heeft en dat ik er t.z.t. iets van mag terugzien. (De redactie hoopt dat ook). Helaas ontbreekt het mij aan de kennis en kunde op dit gebied om zelf veel in te vullen.

V. d. Kamlaan 49, 2625 KN Delft

Wij stellen oude "Frič-planten" voor

R. HAVLÍČEK

Tot de soorten uit het geslacht *Notocactus* (subgenus *Malacocarpus* sensu Buxb.) die dank zij A.V. Frič, de beroemde cactusjager die voor het eerst al in 1903 in Uruguay op cactusjacht was, ontdekt werden, behoort enerzijds *Notocactus (Malacocarpus) neoarechavaletai* (K. Sch. ex Speg.) Elsner, maar anderzijds ook *Notocactus (Malacocarpus) neoarechavaletai* var. *kovaričii* (Frič ex Berg.) Havl.

Tussen deze beide vondsten ligt zowel een tijds- alsook een plaatsverschil. De eerste werd door A.V. Frič al in 1903 op het kerkhof van Montevideo ontdekt en groeit verspreid in het zuiden van Uruguay. De tweede werd pas in 1920 in de Serra de los Torres gevonden door A.V. Frič en Fr. Kovařík. De plant groeit daar samen, maar op afzonderlijke plaatsen, met *Notocactus neoarechavaletai*.

Beide planten horen zeer duidelijk in de verwantschap *N. neoarechavaletai* ofschoon Spegazzini *N. neoarechavaletai* in de groep van *Malacocarpus tephra-canthus* (nu *N. - Mal. - erionaceus* var. *tephracanthus* (Lk et Otto Krainz) onderbrengt, wat echter volkomen onjuist is, want *N. neoarechavaletai* is in zoverre een karakteristieke soort, dat zij niet verwisseld kan worden met planten

Foto 1:
Notocactus
neoarchavaletai

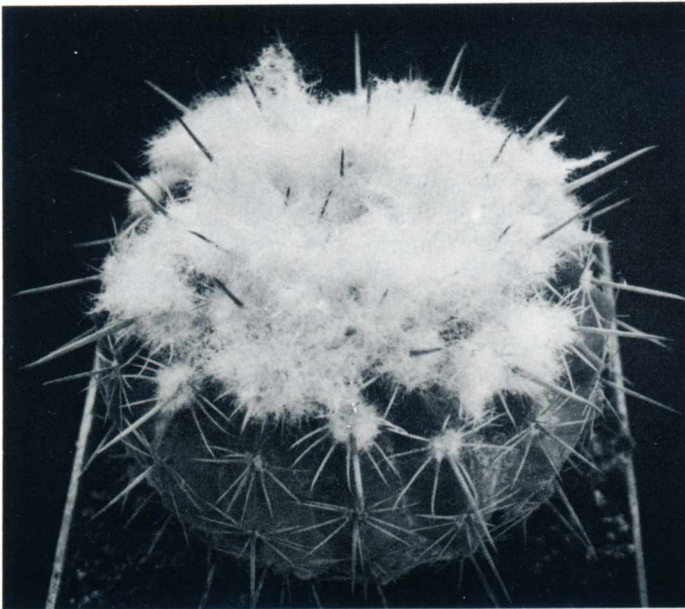

Foto 2:
Notocactus
neoarchavaletai
var. *kovaricii*

uit andere vormkringen van het subgenus *Malacocarpus* en dus duidelijk een zelfstandige groep vormt.

Op gelijke wijze heeft Alwin Berger *N. - Mal. - kovaricii* voor verwant aan *N. - Mal. - corynodes* gehouden, die echter als oude plant een peervormige of liever nog knotsvormige gestalte aanneemt en beduidend hoger is dan *N. kovaricii*, die juist niet bolvormig blijft.

Daarom heeft Backeberg hem eerder als een variëteit van *Malacocarpus tephrocanthus* beschouwd; als onderscheidingssteken moesten de roodbruine middendoorns dienen.

Hoe zien beide planten er echter werkelijk uit, zowel *N. neoarchavaletai* als ook *N. kovaricii*, zijn variëteit? Behalve dat wij u foto's tonen, vindt u ook een korte beschrijving van beide taxa.

N. neoarechavaletai (foto 1)

De doorsnee van deze plant in de verzameling van Dr. Janousek is 6 cm. De foto werd gemaakt door de heer Simek.

Het plantelichaam is aanvankelijk bolvormig, later langwerpig bolvormig; de breedte is 6-8 cm, de hoogte 5-10 cm, donkergroen; 16-21 ribben, die scherp en smal zijn; de areolen zijn smal en vrijwel rond, ze hebben een dichte schedelwol; de 9 randdoorns (ook meer) zijn licht gekleurd tot witachtig met een zwarte punt en zijn 1-1,5 cm lang; de middendoorns zijn 1-4 in getal, bruin tot diepzwart (volgens Frič) en 2-3 cm lang; de bloemen zijn 3-4 cm lang, 5 cm breed, goudgeel, de stempels zijn karmijnrood. De soort groeit in zuidelijk Uruguay langs de kust, op heuvels bij de kust (Punta Ballena) maar er zijn ook berichten over Tacuarembó in het noorden. Bodemgesteldheid: de planten groeien op een vochtige bodem op granietstenen of rotsplaten. Of *N. neoarechavaletai* ook nu nog in de Serra de los Torros voorkomt, moet door nieuw veldonderzoek nagegaan worden.

N. neoarechavaletai var. kovaricii (foto 2)

De doorsnee van deze plant in de verzameling van Dr. Janousek is 5 cm. De foto is van de heer Simek.

Het plantelichaam is alleen breed vlak-bolvormig, nooit omgekeerd peer- of zuilvormig; de breedte is 5-8 cm, de hoogte 6-7 cm, frisgroen; de tot 16 ribben zijn breder dan bij de voorgaande; de areolen zijn rondachtig en hebben een dichte schedelwol; de tot 10 randdoorns zijn honinggeel tot roodbruin en 1-2 cm lang, de 1-3 middendoorns zijn naaldvormig, stijf, roodbruin tot grijs, in cultuur sierlijker, rondachtig, 2-3 cm lang; de bloemen zijn 2-3 cm lang, 4 cm breed, doorzichtig citroengeel, de stempels zijn okerrood. De variëteit komt voor in zuidelijk Uruguay, dichtbij de groeiplaatsen van *N. neoarechavaletai*, maar gescheiden daarvan groeiend. De bodemgesteldheid is als bij het type, maar dan op halfnatte, moerassige gedeelten.

In de cultuur laten beide zich behandelen als gebruikelijk is bij *Malacocarpus*-soorten, beide zijn ook bloeiwillig.

De variëteit ontving haar oorspronkelijke benaming naar Frans Kovařík, de trouwe begeleider en makker van A.V. Frič op zijn expedities naar de groeiplaatsen van de *Notocactus*en. Hij was destijds bierbrouwer in Montevideo. Uit het bovenstaande mag geconcludeerd worden, dat niet alleen de liefhebbers van *Notocactus*en veel plezier kunnen beleven aan deze, nu meer dan 60 jaar bekende mooie "Frič-planten".

Literatuur:

1. Arechavaleta J.: *Anal. Mus. Nac. de Montevideo*, Vol. V. 242-244, 1905
2. Krainz H.: *Kakteen und andere Sukkulente*, 17, 195, 1966
3. Kreuzinger K.: *Verzeichnis amer. und anderer Sukkulente*, 7, 1935
4. Backeberg C.: *die Cactaceae*, 1620, 1959
5. Backeberg C.: *die Cactaceae*, 1624-1625, 1959
6. Berger A.: *Kakteen*, 206, 1929
7. Elsner J.: *Succulenta*, 56, 143-145, 1977
8. Schäfer G.: *die Gattung Notocactus (Kakteen/Sukkulente 14)*, 56 en 70, 1980
9. Havlíček R.: *Kaktusy*, 16, 133-136, 1980

Adres van de auteur bij de redactie bekend

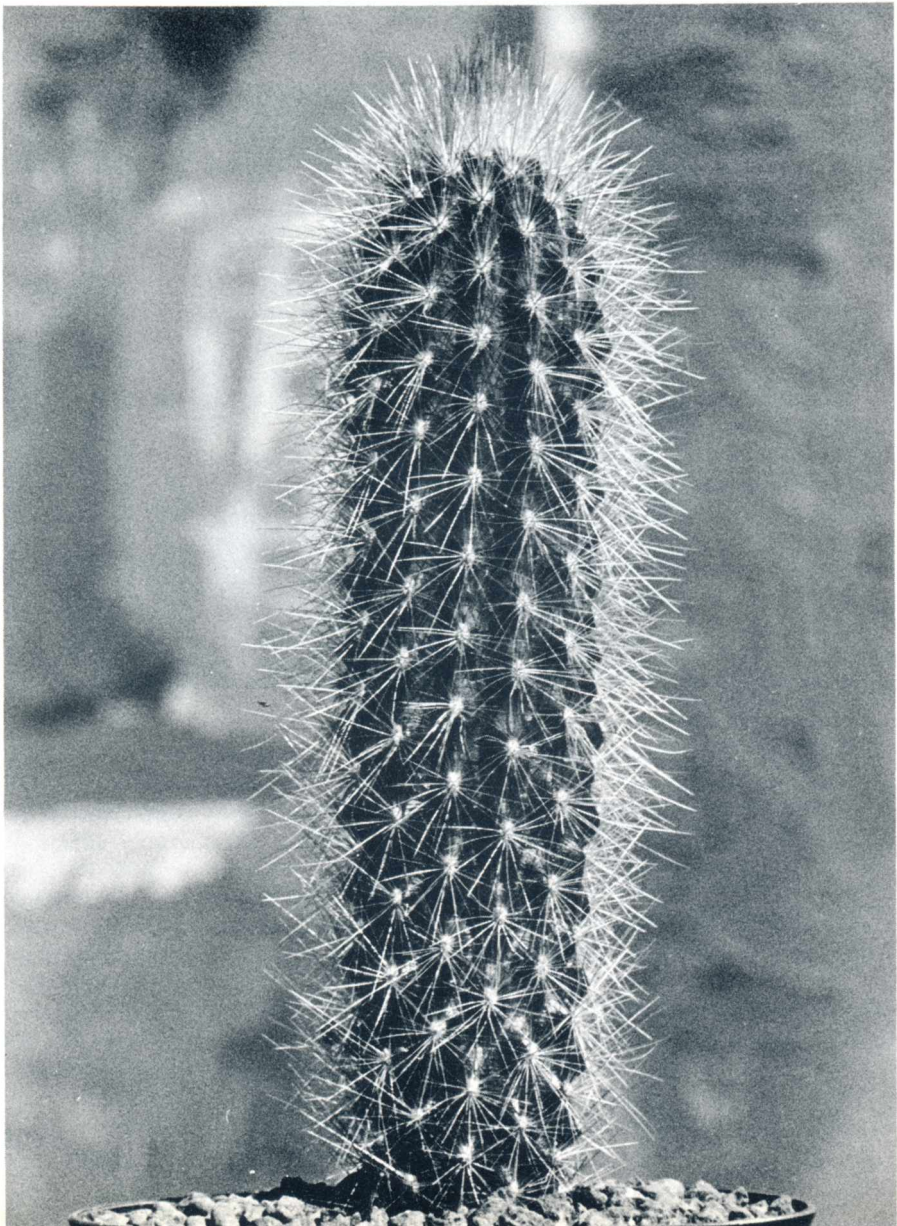
Vertaling: Sjeff Theunissen

Austrocephalocereus purpureus (Gürke) Backeberg

R. van den BERG

Voor beginnende liefhebbers is het bijzonder nuttig eens in oudere Succulenta jaargangen te neuzen (voor iedereen trouwens!).

In het septembernummer van 1971 kunt u over de afgebeelde plant een artikel aantreffen van de heer Buining, waarbij een kleurenfoto op de omslag de pracht van deze plant in volwassen staat laat zien: een schitterend grijswit, wollig cephalium met een wijdgeopende roze bloem van zo'n 3½ cm doorsnede. Nu zullen we bij onze eigen zaailingen dit stadium niet snel bereiken, maar de soort is ook als jonge plant aantrekkelijk om te zien: een heldergroene zuilvorm met een dichte geelachtige tot bruine bedooring.

Of de plant moeilijk te zaaien is, weet ik niet goed. Uit een portie van 20 zaden, gezaaid in 1976, heb ik slechts 2 planten overgehouden. Maar dat kan natuurlijk ook aan mijn kwekerscapaciteiten liggen.

De planten gaven tot nu toe geen moeilijkheden in de verzorging en worden koud en droog overwinterd.

Eperweg 132, Nunspeet

TIJDSCHRIFTEN

Asclepiadaceae, nr. 17 augustus 1979

L.E. Newton, Ghana, vertelt over zijn succulenten-safari door Kenya en de daarbij gevonden *Pseudoplectinaria malum*.

Nr. 17 is voor een deel gewijd aan het geslacht *Stapelianthus*. Van de redacteur, Colin Walker, een inleiding met determinatie-sleutel en een kaart van het verspreidingsgebied van de soorten. Herdrukken van Werner Rauh's beschrijvingen van: *S. decaryi* Choux, *S. insignis* B. Desc., *S. madagascariensis* (Choux) Choux, en *S. montagnacii* (Boit.) Boit. & Bert. Van J. Lavranos en D.S. Hardy een herdruk van hun artikel over *S. pilosus* Lavr. & Hardy. Lavranos wijdt verder nog een artikel aan *S. hardyi* Lavranos. Het artikel van J. Bosser en P. Morat, betreffende *S. keraudrenae* J. Bosser & P. Morat en *S. arenarius* J. Bosser & P. Morat, besluit het - rijkelijk van illustraties en foto's voorziene - geheel van artikelen over dit interessante geslacht.

Jack Thompson mediteert over de voorbije winter (1978) en de gevolgen ervaar voor zijn planten. Joan Smeaton en Frank Horwood vertellen over de ervaringen met *Pseudolithos cubiforme*, waarvan het blad ook een herdruk van P.R.O. Bally's eerstbeschrijving geeft.

Peter W. Noble had *Trichocaulon sinus-luedéritzii* in bloei en twijfelt over de veronderstelling van Huber (1967), dat deze identiek zou zijn met *T. clavatum*.

Darrel Plowes doet verslag over zijn reis door Namaqualand en Z.W.-Afrika en de door hem aldaar aangetroffen *Stapeliae*.

Asclepiadaceae, nr. 18 december 1979

Dr. Sarkaria, India, doet verslag over de trip waarop hij de naar hem genoemde *Carallumma sarkariae* Lavranos & Fransden vond.

Peter Bruyns, Z.-Afrika, vertelt over *Pectinaria breviloba* R.A. Dyer. Naast een kleurenfoto, geeft Bruyns - met enkele tekeningen - de variatie in deze soort aan.

Van *Carallumma discoridis* Lavr. een herdruk van J. Lavranos' eerstbeschrijving.

Norma Hughes, Rhodesië, vertelt over de - door guerilla-activiteiten moeilijk bereikbare - vindplaats van *Stapeliae* in Rhodesië (Zimbabwe).

Peter Bent heeft al meer dan een jaar goede ervaringen met de kweek van *Stapeliae* in de volle grond, maar waarschuwt er voor om nu maar alles op deze wijze te kweken.

Over *Ceropegia langkawiensis* Rintz een artikel door en tekeningen van Richard Rintz.

Roger Holland signaleert een brede variatie in zijn klonen van *Stapelia schinzii* Bgr. et Schltr. W.C. Keen brengt het geslacht *Huernia* in het voetlicht en geeft naast een 6-tal foto's ook een lijst van gepubliceerde namen.

Frank Horwood, Abbey Gardens Californië, vertelt over de door deze kwekerij gehanteerde kweekwijze. Omdat turf niet te verkrijgen is, gebruikt men een mengsel van zaagsel, puimsteen en zand (40, 50 en 10%).

De oprichting van de Werkgroep Asclepiadaceae Nederland (WAN) wordt gemeld door Cor v.d. Wouw. Van Wim Manders een voorlopig relaas over zijn ervaringen met de bestuiving der aasbloemen.

Asclepiadaceae, nr. 19 april 1980

De groep *Ceropegiella* van het geslacht *Ceropegia* is met behulp van Huber's revisie (1957) zeer moeilijk te determineren. Roy Christian en Wim Manders vertellen iets over hun problemen. Richard Rintz beschrijft in een uitvoerig artikel over de biologie en de cultuur van *Hoya*. Van dit geslacht zijn waarschijnlijk een groot aantal soorten meermalen beschreven.

Colin Walker behandelt *Ceropegia rupicola* Deflers - de Arabische verwant van de Canarische soorten zoals: *C. fusca* en *C. dichotoma*.

Een herdruk van E.A. Bruce's *Carallumma turneri*, met een toevoeging van Bally, dat deze recentelijk *C. turneri* als subspecies onder *C. dicapuae* heeft geplaatst.

Van Gordon Rowley een weerwoord op de - al langer gaande - discussie over de benaming van natuurlijke intergenische hybriden. (Rowley heeft in z'n repertorium: (0.a.) *Stapelia tarantuloides* omgedoopt in *XCarapelia tarantuloides*.)

David Shaw wijdt een artikel aan de in Israël voorkomende vertegenwoordigers van *Carallumma*, dit voorzien van tekeningen van enkele soorten en een kaart van hun verspreiding.

Asclepiadaceae, nr. 20 augustus 1980

Peter Bruyns verhaalt over *Stapeliopsis neronis*.

D.V. Field, Kew Gardens, geeft antwoord op een aantal in nr. 19 geopperde problemen t.a.v. de determinatie van *Ceropegia*'s. Zijn illustraties en gegevens vergemakkelijken de determinatie van *C. africana*, *C. barklyi* en *C. stentiae*.

Tridentea - een recentelijk door Larry Leach in ere hersteld geslacht - wordt door Colin Walker beknopt besproken.

Van Larry Leach (Rhodesië) en Frank Horwood een weerwoord op Rowley's brief in nr. 19. Welke weer door Gordon Rowley wordt beantwoord. Er ontspint zich een interessante discussie t.a.v. van de natuurlijke intergenische hybriden.

Van E.A. Bruce een herdruk van *Caralluma venenosa*.

Edithcolea grandis en diens var. *baylissiana* worden door D.V. Field en J.J. Lavranos en D.S. Hardy uitvoerig besproken.

John K. Sparing vertelt iets over zijn goede resultaten met bijverlichting d.m.v. van TL's.

Wim Manders geeft in een uitvoerig artikel een verslag van de ervaringen met hand-bestuiving der aasbloemen.

In een ingezonden brief wordt door Christine Burton ingegaan op de al enige tijd lopende discussie omtrent het wel of niet succulent zijn van *Hoya*'s. Daarnaast werpt ze een aantal vragen op omtrent de identiteit van een aantal der soorten.

W. Manders, Amer 116, 5751 SW Deurne

Asclepiadaceae is het tijdschrift van "The International Asclepiad Society". Het verschijnt 3 maal per jaar en kost £ 4,-.

De redacteur is Colin Walker, Dept. of Microbiology, School of Agriculture, University of Edinburgh, West Mains Rd, Edinburgh EH9 3JG, Scotland.

Internoto 2 (1): 1-17-1981

Allereerst valt op, dat het jonge tijdschrift niet langer op het formaat A4 verschijnt, maar op A5 en als "Heft". Er zijn plannen om de 2 eerste afleveringen van 1980 in één nummer op hetzelfde formaat na te leveren. Het openingsartikel is van de hand van K. Prestlé, die aandacht besteedt aan *Notocactus acutus*. Ritt. en enkele door hem in Rio Grande do Sul gevonden variëteiten. H. Schlosser reageert op een eerdere bijdrage over *Notocactus werdermannianus*. Deze autoriteit op dit gebied roept de lezers op om hun mening via Internoto kenbaar te maken. Na enkele mededelingen van het bestuur volgt een bespreking van "die Gattung *Notocactus*" door K. Prestlé. Th. Engel roept de leden op om over de oprichting van een beschutte verzameling te denken. Mogelijkheden daartoe ziet hij in Berlijn-Dahlem. Er volgen enkele mededelingen over de jaarlijkse plantenruilactie en het voorjaarstreffen in Deurne (NL). K. Prestlé zet zijn in de eerste aflevering begonnen reisverhaal over Rio Grande do Sul voort. In deze interessante bijdrage lezen wij, met name over de groeiplaatsen van de Brasiliparodia's en Brasilicactussen. Dit eerste nummer van 1981 besluit met een bijdrage van D. van Vliet, waarin hij aanbiedt om naamloze planten van de juiste naam te voorzien, indien men hem voldoende materiaal (planten, zaad, foto's) ter beoordeling toestuurt.

Sjef Theunissen, Vlierschaarstraat 23, 4751 RR Oud-Gastel

INHOUD:

Enkele nieuwe ontdekkingen van grootbloemige Echinofossulocactussoorten (slot) - B. Lau	174
Een vetplantje voor het raam (2) <i>Aloe ciliaris</i> - W. Sterk	175
Wat denkt U van ... (15) <i>Frailea gracillima</i> - Th. Neutelings	176
De <i>Crassula</i> 's van onze collecties (21) - B.K. Boom †	178
Mesembryanthemaceae (XXVI) - Fr. Noltee en A. de Graaf	184
De Stedelijke Succulentverzameling Zürich - 50 jaar oud - Urs Eggli	187
Cactussen en hydrocultuur (3) - L. Verschoren	188
Lezersbrieven - J.A. Janssen	190
Wij stellen oude "Frič"-planten voor - R. Havlíček	191
<i>Austrocephalocereus purpureus</i> - R. van den Berg	194
Tijdschriften - W. Manders, Sjef Theunissen	195